

Saksbehandler:
Ida Charlotte Johre, telefon: 970 39 410
Kultur og idrett

Kulturstrategi 2021 - 2024 Vestfold og Telemark

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Utvalg for kultur, idrett og folkehelse	19.01.2021	007/21

Rådmannens innstilling

Rådmannen tar Vestfold og Telemark fylkeskommunes «Kulturstrategi 2021 – 2024» til etterretning med følgende merknader:

Vestfold og Telemark fylkeskommune bes vurdere om disse momentene kan tas med i kulturstrategien:

- Nevne kommunene som relevant samarbeidspartener og målgruppe
- Vurdere en kartlegging forbundet med økt bruk av friluftsliv- og idrettsanlegg med lav terskel på generelt grunnlag
- En større vektlegging på bidrag til samhandling, erfaringsutveksling og prosjektsamarbeid i bibliotekene
- Vurdere om strategien skal ha tiltak som henviser til spesifikke prosjekter

19.01.2021 Utvalg for kultur, idrett og folkehelse:

Møtebehandling:

Kulturstrategi 2021-2024 Vestfold og Telemark, foreslått av Lena Fahre, Høyre
Tillegg til punkt 3. og de to museene Slottsfjellsmuseet og Haugar kunstmuseum i Tønsberg
Tillegg til punkt 4. Bla satsninger innenfor vikingtid og middelalder i Tønsberg som Tønsberg og Re middelalderfestival, Norsk borgsenter og vikingtidsformidling på Osebergodden

Tilleggsforslag fra Lena Fahre (H) ble enstemmig vedtatt.
Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

UKIF- 007/21 Vedtak:

Rådmannen tar Vestfold og Telemark fylkeskommunes «Kulturstrategi 2021 – 2024» til etterretning med

følgende merknader:

Vestfold og Telemark fylkeskommune bes vurdere om disse momentene kan tas med i kulturstrategien:

- Nevne kommunene som relevant samarbeidspartener og målgruppe
- Vurdere en kartlegging forbundet med økt bruk av friluft- og idrettsanlegg med lav terskel på generelt grunnlag
- En større vektlegging på bidrag til samhandling, erfaringsutveksling og prosjektsamarbeid i bibliotekene og de to museene Slottsfjellsmuseet og Haugar Kunstmuseum i Tønsberg
- Vurdere om strategien skal ha tiltak som henviser til spesifikke prosjekter blandt annet satsninger innenfor vikingtid og middelalder i Tønsberg som Tønsberg og Re middelalderfestival, Norsk borgsenter og vikingtidsformidling på Osebergodden.

Sammendrag:

Vestfold og Telemark fylkeskommune har sendt ut forslag til kulturstrategi som favner over flere og brede fagfelt.

Vedlegg:

Høringsdokument KULTURSTRATEGI 2021 - 2024

Høringsbrev

Bakgrunn for saken:

Vestfold og Telemark fylkeskommune har sendt ut sitt forslag til kulturstrategi for 2021 – 2024 på høring. Dokumentet har fått navnet «Vestfold og Telemark – der mennesker møtes».

Fakta grunnlag:

Vestfold og Telemark fylkeskommune har som ambisjon og være et kulturfylke, og vil gjennom sin kulturstrategi etablere en felles kulturplattform i det nye fylket. En slik plattform skal være tydelige med uttalte mål og prioriteringer.

Fylkeskommunen vil i rollen som regional utviklingsaktør på kulturområdet fra 2021 til 2024 legge vekt på å være:

- Kunnskapsleverandør og kompetanseutvikler
- Koordinator
- Samarbeidspartner
- Tilskuddsyter og premissleverandør

Fylkeskommunen har valgt å inkludere alle fagområdene som sektor for kultur, regional identitet, idrett og frivillighet arbeider med i kulturbegrepet. Dette inkluderer allmennkultur, biblioteksutvikling, friluftsliv, kultur- og idrettsfrivillighet, idrett, immateriell og materiell kulturarv og kunst. Man vil i tilhørende temadokumenter beskrive og konkretisere utvalgte områder.

Overordnede føringer og mål for kulturstrategien er disse:

- St. mld 8 Kulturens kraft (2018- 2019)
- St. mild 16 Nye mål i kulturmiljøpolitikken – Engasjement, bærekraft og mangfold (2019 – 2020)
- St. mld 18 Friluftsliv, Natur som kilde til helse og livskvalitet (2011 – 2012)
- St. mld 26 Den norske idrettsmodellen (2011 – 2012)
- Nasjonal biblioteksstrategi 2020 – 2023 Rom for demokrati og dannelse

Kulturstrategien bygger også på det regionale kunnskapsgrunnlaget i dokumentet «Ditt og mitt Vestfold og Telemark. Et kunnskapsbilde i utvikling». Dette dokumentet presenterer sentrale utviklingstrekk, utfordringer og muligheter i fylket, samt dybderapportern «Slik lever vi i Vestfold og Telemark».

Kulturstrategien er også forankret i «Å utvikle Vestfold og Telemark – verdiskaping gjennom grønn omstilling. Regional planstrategi 2020 – 2024».

Rettslig grunnlag:

Forholdet til kommuneplanen:

Vurderinger:

Høringsuttalelse

Det er generelt mye positivt å si om strategien som er lagt ut til høring. Dette gjelder både struktur og hovedtemaer til strategien. Det er allikevel momenter i kulturstrategien rådmann ønsker å gi innspill på.

I strategiens innledende kapittel pkt 1.6 er målgruppen for kulturstrategien definert. Det nevnes under dette punktet at det er tre sentrale målgrupper for strategien, de ansatte i fylkeskommunens administrasjon, fylkespolitikkerne og eksterne kulturaktører. Tønsberg kommune savner at kommunene som viktige samarbeidspartnere er nevnt under dette punktet. En stor andel av målsetningene og tiltakene i kulturstrategien vil gjelde utøvelse av kultur, idrett og friluftsliv for innbyggerne i fylket vårt. Som en forlengelse av dette pekes det på at kommunene i stor grad er bindeleddet mellom overordnede strategier og innbyggere og utøvere.

Hovedtemaene i strategien er gode og relevante og med svært mange tiltak for å nå målsetningene. Dette kan være med på å gjøre strategien noe utydelig og uten en klar retning. Det er positivt at fylkeskommunen ønsker mye, men strategien kunne tjent på at målsetningene var fulgt opp av noe færre tiltak som kunne romme bredere intensjon.

Vi vil også på generelt grunnlag komme med invendinger på at man benytter stedsspesifikke poengteringer på noen av de konkrete satsningene da dette fort kan komme skjevt ut. Som eksempel kan et kulepunkt i pkt 2.1.2 nevnes: «Videreutvikle attraksjoner og attraksjonsbasert reiseliv langs Telemarkskanalen med vekt på friluftsliv, verdensarv og vikingtid». Denne type satsning vil kunne gjelde for flere steder i vårt fylke, og det kan være mer produktivt og aktivitetsfremmede å skrive «Videreutvikle attraksjoner og attraksjonsbasert reiseliv». Det foreslås at fylket heller konkretiserer i temaplanene som det åpnes for å lage ut fra strategien. Dette gjelder også flere steder i strategien der man særlig nevner stedsspesifikke satsninger. Kulturstrategien bør være overordnet med spesifiseringer i temaplanene.

Det er positivt at strategien på mange av fagfeltene fremmer kartlegging, kunnskap og opplæring som viktige mål som underlag for å utvikle fagområdene. Tønsberg kommune satser stort på å tilrettelegge for økt bruk av friluftsliv og idrettsanlegg og områder. Dette er et ledd i folkehelsearbeidet, men også i arbeidet for å utjevne sosiale forskjeller. Ved tilrettelegging for lavterskel aktiviteter, som ikke krever forkunnskap eller innkjøp av kostbart utstyr, ønsker kommunen å nå bredt ut i befolkningen. Det er et ønske at kulturstrategien hadde tatt opp i seg kartlegging og økt kunnskap om hvordan man best kan nå bredt ut på dette feltet i tillegg til de satsningsområdene kulturstrategien nevner.

Det bifalles at Ung kultur møtes (UKM) foreslås endret i sin form i strategien. Tiden har gått fra UKM i sin opprinnelige form og det er helt riktig å se for seg denne satsningen på en annen måte. Det vil være helt essensielt at UKM i helårsform formes etter ungdommens måte å utøve og forbruke kultur på.

Det er spennende at et av hovedtemaene er Stedsutvikling, pkt 2.1, og at dette knyttes opp til arbeid med kulturarv. Som Norges antatt eldste by og med rik historisk arv, er dette et av Tønsberg kommunens satsningsområder. I pkt 2.1.2 er et av tiltakene «Samarbeid med relevante aktører om følgende satsninger: vikingtid og middelalder». Gjennom Tønsberg by sitt byjubileum «Sagabyen Tønsberg 2021» er målet å øke stoltheten og kunnskapen om vår kulturarv. Det er

tydelig uttalt i Politisk plattform ved sammenslåingen av gamle Re og Tønsberg kommuner at «Tønsberg kommune skal aktivt jobbe for å ivareta og formidle sin kulturarv, herunder vikingarven og bli landets ledende middelalderkommune».

Et inkluderende kulturliv er et viktig mål, også for Tønsberg kommune. At kulturstrategien har inkludering som et eget hovedmål bifalles. Dette vil gi kommunene enda bedre mulighet for å arbeide med dette ved at fylkeskommunen har dette som et prioritert område. Dette gjelder i alle områdene innenfor kulturen og det er positivt at det foreslåes å knytte kriterier for støtteordninger nært opp til målet.

Bibliotek er det eneste området der det under tiltak står at fylkeskommunen skal bidra med rådgivning og kompetanseheving. (Stedsutvikling, side 6 – 7) Dette kan tolkes som et signal om at det er mangel på kompetanse i sektoren, og at det er større behov for rådgivning, enn det som gjelder resten av kultursektoren.

De kommunale bibliotekene innehar mye kompetanse, og har bred erfaring fra utviklingsprosjekter. Fylkeskommunen bør derfor heller legge vekt på å bidra til samhandling, erfaringsutveksling og prosjektsamarbeid. Dette kan gjelde internt i biblioteksektoren, men like gjerne på tvers mellom de ulike sektorene innenfor kultur, næring og folkehelse. Dette samsvarer med at «Strategien forplikter fylkeskommunen til å initiere, delta i og koordinere ulike samskapingsprosjekter på kulturområdet, og målrette fylkeskommunens virkemiddelbruk.», slik det står på side 5.

Når det gjelder virkemiddelbruk, ønsker vi å peke på at fylkesbiblioteket må ha tilstrekkelig støtte i egen organisasjon til å fylle rollen som utviklingsaktør. I tillegg til fylkesbibliotekets egen kompetanse kreves det også andre virkemidler, hvis målene skal nås.

Det som ellers står om bibliotek, henger litt for mye igjen i tidligere planverk, som for eksempel det å styrke bibliotekenes rolle som lokale litteraturhus. For å få kulturstrategien til å henge bedre sammen med både kulturmeldingen og den nasjonale bibliotekstrategien, bør det legges mer vekt på de punktene som presenteres der:

En satsing på bibliotekene er særlig relevante for å legge til rette for et fritt og uavhengig kulturliv som:

- fremmer danning og kritisk refleksjon,
- tar vare på og formidler kulturarv,
- er tilgjengelig for alle og oppmuntrer den enkelte til å oppleve og delta i kulturaktiviteter,
- tilbyr møteplasser og bygger fellesskap,
- fornyer seg og viser evne til omstilling,
- styrker norsk språk, de samiske språkene, de nasjonale minoritetsspråkene og norsk tegnspråk som grunnleggende kulturbærere.

Dette bør komme tydeligere fram i et eventuelt temadokument om bibliotek. I kulturstrategien bør det å styrke norsk språk, og å fremme danning og kritisk refleksjon, være de to viktigste satsingsområdene, knyttet til bibliotek. Et viktig tiltak her er nettopp å bidra til gode konsortieløsninger (side 14), i og med at digitalt innhold og digitale tjenester er en forutsetning for å formidle både kultur og kunnskap.

Særlig interessante er en del av de målene som listes opp under 2.3 Kunnskap – det er absolutt behov for en styrket kunnskapsproduksjon og metodeutvikling, og spesielt å styrke arrangørkompetansen blant ungdom. Dette er en svært viktig målgruppe for bibliotekene i tida framover, og det vil være viktig at ungdom tar i bruk biblioteket som en arena for samskapning og

egenaktivitet.

Tønsberg kommune er tydelige på at det i kjølevannet av Kulturstrategien er viktig å komplettere fylkeskommunens satsninger på kulturfeltet med temaplaner som nevnes i dokumentet.

Alternative løsninger:

Endre innspill til Kulturstrategien.

Økonomiske konsekvenser:

Ingen.

Konklusjon:

Rådmannen tar kulturstrategien til etterretning med de merknader som nevnes.

Videre behandling:

Saken behandles endelig i UKIF.

Tønsberg, 7. januar 2021

Unni Bu
rådmann

Ida Johre
kommunalsjef